

Kalaallit Nunaanni aalisarnermi pisarineqartut isumalluutinik atuinnermut akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat

(Inatsisip taaguutaanik, akitsuutit tunngaviinik uppersaasiormik aamma uppersaatit naatsorsueqqissaarnermi misissueqqissaarnermilu siunertanut atorneqarnissaannut periarfissanik allanngineq)

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminerumut Naalackersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerreqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattoq, Naleraq, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Vivian Motzfeldt, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jerimiassen, Atassut

UKA2021-mi ulloq 30. september 2021-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Inatsisissatut siunnersuut una aqqutigalugu Kalaallit Nunaanni aalisarnermi pisarineqartut isumalluutinik atuinnermut akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 46, 23. november 2017-imeersup, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 13-ikkut, 27. november 2018-imi allanngortinneqartup, allanngortinneqarnissaa Naalackersuisut kissaatigaat. Suliffeqarfiit isumalluutinik atuinnermut akitsuummik naatsorsuinnermini uppersaasiisussaanerisa atuutilerseqqinnissaa Naalackersuisut siunnersuut manna aqqutigalugu kissaatigaat. Uppersaasersuineq pissaaq aalisakkanik Kalaallit Nunaannit annissinnermi akiligassiisutit il.il. assilinerisa

ilanngunneqarnerisigut. Kiisalu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneratigut paasissutissat katersorneqartut aqutsinermi oqartussanut allanut naatsorsueqqissaarnermi misissueqqissaarnermilu siunertanut atugassatut tunniunneqarsinnaapput. Inatsisissatut siunnersuummut Naalakkersuisut nalinginnaasumik nassuiaataat malillugit allannguinnermut tamatumunnga tunngaviuvoq akileraartarnikkut suliffeqarfimmik ataatsimik arlalinnilluunniit nuussinermi akiliisitsisarnermik (transfer pricing) misissuinissamik aallartitsinissamik tunngavissaqartoqarnerisigut Naalakkersuisut paasinarsisikkumammassuk. Tamatuma saniatigut inatsisip qulequtaata iluarsineqarnissaa aamma siunnersuutigineqarpoq. Inatsimmi allannguutit 1. januar 2022-mi atuutilersinneqassapput.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siullermeerinninnermi oqallinneq assigiinngisitaartorujussuuvoq. Minnerunngitsumik oqallisigineqarpoq piumasaqaatit nutaat suliffeqarfimmut pisortanullu allaffissornikkut artukkiinersut. Taamatuttaaq inatsimmi allannguutit annertussusiat oqallisigineqarpoq. Pineqartut taakku marluk matuma kinguliani ataatsimiititaliamit sammineqassapput. Siunnersuut partiinit amerlanerussuteqartunit taparserneqarpoq aammalu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarluni.

Tusarniaanermut akissutit

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarput, tamannalu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinermut piumasaqaataanut naapertuuppoq. Siunnersuut kikkunnut tusarniaassutigineqarsimanersigut tusarniaaneq pillugu allakkiami takuneqarsinnaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummik 2020-mi decembarimi tusarniaassutitut nassiussisoqarsimasigut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tusarniarneqartulli akissuteqareernerisigut inatsisissatut siunnersuut maanna inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaasutut iluarsineqarsimavoq.

Siunnersuut iluarsineqarnermi kingorna juunip qaammataani aammaarlugu tusarniaassutigineqarpoq. Aappasaanik tusarniaanermi kikkut tusarniarneqarsimanersut nassuiaatigineqanngilaq.

Siuliani allassimasut kingunerisaannik tusarniaanermut akissutini atortussat ilaat siunnersuummut maanna saqqummiunneqartumut tunnganatik inatsisissatut siunnersuutaaqqaartumut, inatsisissatut maanna siunnersuutigineqartumut aallaaviusumut, tunngapput. Periuseq atorneqartoq paatsiveerutsitsisinnaavoq ataatsimiititaliallu Naalakkersuisunut kaammattuutigissavaa siunissami erseqqissarneqartassasigut arlaleriarluni tusarniaasoqarsimappat aammalu assersuutigalugu aalajangersakkat tusarniaanermut akissuteqaammi pineqartut siunnersuummit peerneqarsimanertik pissutigalugu tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut attuumassutaarussimappata.

Siullermeerinninnermi oqallinneq assigalugu uppersaasiinissamik piunasaqaatip atuutilerseqqinneqarneratigut allaffissornerup annertusinissaanut tusarniaanermut akissutit arlallit tunngapput. Taamaalillunilu akiligassiissutit amerlasuupilussuit misissugassanngorlugit nassiunneqartalernissaat inatsisissatut siunnersuutip kingunerissagaa Sulisitsisunit Royal Greenlandimillu oqaatigineqarpoq. Tamanna siullermik aammalu aappasaanik tusarniaanermi oqaatigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut uppersaasatit aqutsinermi oqartussanut allanut ingerlateqqinneqartarnissaat pillugu tusarniaanermut akissuteqartoqarpoq. Oqartussaasunut allanut paasissutissanik ingerlatitseqqinneq suliffeqarfiup nalunaaruteqartup akuersereerneratigut aatsaat pisariaqtoq RG-mit Sulisitsisunit oqaatigineqarpoq. Taamatuttaaq paasissutissanik atornerluinissaq pinngitsoortinniarlugu aammalu inunnut paasissutissat pillugit inatsit eqquutsikkumallugu siunertamut pisariaqartut saniatigut paasissutissanik katersisoqartariaqanngitsoq Sulisitsisunit oqaatigineqarpoq.

Inatsimmi allannguutit, oqartussaasut assigiinngitsut akileraartarnermut paasissutissanik katersisinnaanermut periarfissaannik pitsanngorsaasussat, tunngaviumik isigalugu ajoriffissaqartinngikkini KNAPK-p tusarniaanermut akissummini oqaatigaa. Taamatuttaaq pingaartumik sinerissap qanittuani qaleralinniarneq eqqarsaatigalugu aalisartut tunisaasa isumalluutinik atuinermut akitsuuserneqarnerat qanoq isumaqarfigineritsik partiit erseqqissumik nalunaarutigissagaat KNAPK-mit piunasaqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Inatsimmi allannguutit

Inatsisissatut siunnersuummik annertunerusumik kinguneqartussamik aammalu ilaatigut isumalluutinik atuinermut akitsuummik akiliisarnermi allannguinermit kinguneqartussamik saqqummiussisoqarsimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussap qaangiunneratigut siunnersuummik annikinnerusumik kinguneqartussamik Naalakkersuisut saqqummiussipput. Taanna malillugu aalisakkanik Kalaallit Nunaanni annissinermi uppersaasiinissamut piunasaqaat atuuppoq.

Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq inatsisissatut siunnersuutaqqaartutulli siunnersuut matumani pineqartoq aqutitigalugu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik ingerlatsinermik oqartussaasumut allamut uppersaatinik tunniussinissamut periarfissaqassasoq.

Uppersaasiinissamik piunasaqaat, tassungalu ilanngullugu maanna inatsisaasoq

Suliffeqarfiit aalisakkanik avammut tunioraasut pisuussutinik atuinermi akitsuummik akiliinermi akileeqqusissutit aqutitigalugit uppersaatinik nassiussinissamik peqquneqartut ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq tusarniarneqartut (minnerunngitsumik Sulisitsisut aamma RG)

Naalackersuisut akerliannik erseqqissaatigigaat tamanna suliffeqarfinnut allaffissornikkut annertuumik aningaasartuutaassasoq. Siullermeerinninnermi Naalackersuisut akissutigaat akileeqqusissutit suliffeqarfiit aqqissuussaannerminni pigereeraat, taamaalillutillu taakkuninnga ajornanngitsumik Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut nassiussisinnaasut. Taamaalillunilu tamanna assigiinngitsunik isumaqarfigineqarsorinarpoq.

Assersuutigalugu suliffeqarfiit inatsimmik allannguinnermik tamatumunnga eqqorneqartussat misiligummik misissuiffiginerisigut uppersaataatissat annertussusiat pillugu Naalackersuisut qanoq misilittagaqarnertik aappassaaneerinninnermut paasissutissiissutigissagaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Uppersaasiisussaataanerup ingerlatseqatigiiffinnut pisussaaffinngortinneqartup annertussusia misissorniarlugu Naalackersuisut qanoq iliuuseqarsimappat?

Isumalluutininik atuinnermut akitsuut

Isumalluutininik atuinnermut akitsuutip, tassungalu ilanngullugu sinerissap qanittuani qaleralinniinnermi akitsuutip, annertussusia siullermeerinninnermi oqallisigineqarpoq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq siunnersuut matumani pineqartoq isumalluutininik akitsuutitut tunnganngimmat.

Ilusiligaanikkut allannguutit

Inatsisissatut siunnersuut una aqutugalugu qulequttap allanngortinneqarnissaa Naalackersuisut kissaatigaat. Qulequttap allanngortinneqarneranut inatsimmi Kalaallit Nunaanni aalisarneq kisimi pineqarani aamma Kalaallit Nunaata avataani, assersuutigalugu Svalbardimi, aalisarnerup pineqarnera Naalackersuisut nalinginnaasumik nassuiaatini tunngavilersuutigaa. Taamatuttaaq pineqaatissiisarnermut aalajangersakkap (§ 17) malitsitut iluarsineqarnissaa Naalackersuisut kissaatigaat, taamaaliornikkut § 13, imm. 3-tut siunnersuutigineqartumik unioqquitsinnermi taanna aamma atuutsinneqaaqqullugu. Tamatumunnga ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqanngilaq.

Akileraartarnikkut suliffeqarfimmik ataatsimik arlalinnilluunniit nuussinermi akiliisitsisarneq (transfer pricing)

Paasissutissanik katersineq makkuninnga siunertaqartoq Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatiminni oqaatigaat:

”akileraartarnikkut suliffeqarfimmik ataatsimik arlalinnilluunniit nuussinermi akiliisitsisarnermik (transfer pricing) misissuinissamik aallartitsinissamik tunngavissaqartoqarneranik qularnaarinissamik siunertaqarput”

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq misissueqqissaarnerit taamaattut siunnersuummut matumunnga allaffissornikkut aningaasartuutitut ilanngunneqarsimanngimmata, taakkuli Naalackersuisut aningaasaliissutigeriigaannut ilanngunneqartariaqarmata.

Paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq

Paasissutissat inatsimmik tunngaveqarluni pissarsiarineqartut ingerlatsinikkut oqartussaasunut allanut inatsisissatut siunnersuutip ilaatut ingerlateqqinneqarsinnaanissaat Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq. Tamanna inatsisit atuuttut malillugit ajornarpoq. Inatsisartut Naatsorsueqqissaartarfik pillugu inatsisaat nr. 11, 29. oktober 1999-imeersumi § 13, imm. 5-imi ima allassimavoq:

”Imm. 2 naapertorlugu ingerlatitseqqinnermi inuit ataasiakkaat suliffeqarfiillu ataasiakkaat aqqi, najugaat, inuttut normui, suliffeqarfittut normui paasissutissallu assingusut, inuup suliffeqarfiulluunniit kinaaneranik takussutissiisinnaasut piiarneqarsimassapput.”

Suliffeqarfiilli angisut akitsuutinik akiliisussaataasut ikimmata paasissutissat taamaattut peerneqarnerisigut imaangilaq kinaassutsimik isertuussinissaq pisariaqartoq qulakkeerneqassasoq. Taamaattumillu ingerlatsinikkut oqartussaasut paasissutissanik taamaattunik pissarsitinneqarnissaat Naatsorsueqqissaartarfimmit itigartinneqartariaqassaaq. Tamanna tunngavigalugu aalisarnermi pisarineqartut isumalluutinik atuinermut akitsuutaat pillugit inatsimmi matuma ilanngunneqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat:

”§ 15 a. Paasissutissat suliffeqarfiit akitsuutinik akiliisussaataasut tunniussaataqutsinermi oqartussanut allanut naatsorsueqqissaarnermi misissueqqissaarnermilu siunertanut atugassatut tunniunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Naalakkersuisut akileraarutinik aqutsisoqarfiup paasissutissanik tigusaminik suliarinnittarneranut, tassunga ilanngullugit paasissutissat suut, siunertanut sunut qanorlu iliorluni tunniunneqarsinnaasut pillugit malittarisassiorsinnaapput.”

Inunnut paasissutissat pillugit inatsimmut sanilliullugu siunnersuutip sunniuti aappassaaneerinninnermi nassuiaatigeqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput. Kiisalu paasissutissat katersorneqartut uninngasuutiginerisa avitseqatigiissutigineqarnerisalu isumannaatsumik pinissaat qanoq qulakkeerneqassanersoq paasissutissiissutigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip akuerineqarnera aningaasatigut kinguneqassanngitsoq siunnersuummukt nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq. Tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit allatut naliliinissamut ataatsimiititaliaq tunngavissaqanngilaq. Apeqquut tamanna Naalakkersuisunit sukumiisumik misissorneqarsimasoq aammalu aningaasatigut allanik kinguneqassanngitsoq ataatsimiititaliamit tatigineqarpoq. Naatsorsuutigineqanngitsumik siunnersuut pisortat karsiisa aningaasartuuteqarnerannik nassataqassagaluarpas aningaasartuutit taakku aningaasaliissutaareersut iluini akilerneqartussaassapput, taamaattoqassappallu iliussissat allat pingaanninnerusunnngortillugit tunulliuunneqartariaqassallutik.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut innersuusseqqinnissaq Isumaliutissiisummi matumani ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut apeqquiteqarmat pingajussaaneerinninnissaq sioqqullugu siunnersuutip ataatsimiititaliamit suliareqqitassanngorlugu innersuunneqarnissaa Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai:

Siunnersuut **akuerineqassasoq** ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Jens Napaattooq
Siulittaasoq

Erik Jensen
Siulittaasup tullia

Agathe Fontain

Vivian Motzfeldt

Hans Aronsen

Jens-Frederik Nielsen

Aqqalu Jerimiassen